

Universitätsbibliothek Paderborn

Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd Herbipolin Abbatis, viri suo aeuo doctiss. ... Partis Opera Historica, Qvotqvot hactenus reperiri potuerunt, omnia

Partim E Vetvstis Fvgientibusque editionibus reuocata, & ad fidem
Archetyporum castigata; partim ex manuscriptis nunc primùm edita ;
Qvorvm Catalogvm Aversa pagina exhibet

Iohannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd
Herbipolin Abbatis, viri suo æuo doctissimi Secvndæ Partis Chronica
Insignia Dvo - I. Coenobii Hirsavgiensis, Diœcesis Spirensis: eius
foundationem & progressum ab Anno Christi DCCCXXX. vsque ad Annum
MCCCLXX. II. Coenobii ...

Trithemius, Johannes

Francofvrti, 1601

XXX. Ioan. Trithe. Ab. Spanhemen. Ioanni Capellerio mathematico S.

urn:nbn:de:0128-1-17336

ucere in uxorem.
bonam, tibi vehementer conge-
persuadere possis. Reliquum est, ut in-
habentes sint, quia prateri figura huius
nos anno priore gesta sunt in Repub-
breuiter ut poterimus, in quibus
cium aestimauimus. Anno Christi-
ingentesimo quarto, in mensibus
Rege nostro conspirantes adueni-
n, & Romani Electorem impetru-
cui, quam in Bauria bella gesserit
arte Rheni, quicquid sub ditare fue-
redam cessit, qui nulli parceret
in circuitu ignibus consumpserunt.
res, & pene omnes, de quibus conuen-
erunt, aut Hassonum incensio penitus
nuimus incommoda, quibus in vlti-
um illud insigne Lymburg, in quo ta-
mensis Augusti anni praescripti incen-
combustum est & penitus desolatam
diuum, exeuntibus quotidie miranda
meret ignem supponentibus. Ecclesia
picturis funditus exusta est. Et ter-
ous structis eo incendio in frustula
ansit. Abbas hic in Colonia est, quod
dum obtinuit quicquam. Monachi
opiam dispersi sunt. Rogerius uero
uius monasterium manet integrum,
i quoque coenobii fratres, ex coenobio
acti, quosdam etiam pellicente in
monasteria misimus, ut quod in ho-
uor hominum impiorum, quem pro-
genitoris mei partibus necelario ad-
am fiant, ipse mihi erit adiutor, & non
nia 24. die mensis Iulii Anno 1505.

MINO ET MAIORI SPO. 10-44
risti famula Richmodi de Hues,
heo ministra inutilis, cum ora-
in precatur
ende, gratiam multorum habere
olonienfis, quod etiam dia cono-
plicatione precor vna cum sanctis
um filiarum tuarum, quas ab eo
portabili iugo Comitum premuntur
uicimur paupertatem. Duodecim
re solum curram patri eius cum equo
atem ad eius imperium, bis autem
atur equis ad seruendum cepi. Et
ilium nostram carcerem inuicem
uerentiam custodit, sed in comba-
um alijs diebus indifferenter homi-
nica Ascensionis, Pentecostes quoque
ibus unq; operarios semper habebit

muris. Nouit paternitas tua nostram paupertatem, & nimis exilem fore substantiam tem-
poralem, qua tantam personarum Deo famulantium multitudinem diutius alienis gra-
uata seruitiis enutrire nequaquam sufficimus, nisi de remedio nobis fuerit prouisum. Ro-
gamus ergo flexis in terram genibus omnes, ut si tua videatur paternitati consultum, ad
Archiepiscopum Coloniensem pro nobis loquaris uerbum aliquod bonum, & in utilita-
tem nostram conducibile, quatenus ipse pro nobis ad Comitem interueniat, suaque in-
tercessione tam graue iugum Pharaonis a nostris ceruicibus soluere, vel mitigare saltem
aliquatenus procurer. Mitto cum harum baiulo literarum procuratorium in causa mea
cum fratre, sicuti mihi praecipisti. Tu precor caetera sic ordinare uelis, ut paterna mea ha-
reditate non priuer penitus. Vale feliciter. Data ex Sebach, Anno 1505, Iulii mensis die 24.

XXIX.

IOANNES TRIT. ABBAS SPAN. ROGERIO SYCAMBRO
fratri dilecti.

DIe mensis Iulii huius 18. mane circa decimam horam Serenissimus Monarcha no-
ster Maximilianus Romanorum Rex Coloniae armatus exiit cum principibus
multis, in tuos expeditionem acturus Sycambros. Nauigio per Rhenum descenderunt ar-
mati omnes, aciem uersus Arnhom Gelensium tuorum oppidum in primis dirigentes, quod
regius iamdudum exercitus dura obsidione vallauerat. Erant autem qui cum Rege nauibus
descenderant isti principes cum ministerialibus suis, Ioachim Brandenburgensium Mar-
chio princeps meus Elector. Fridericus Marchio patruus eius qui moratur in Anholtz-
bach. Lodouicus primogenitus Philippi Comitis Palatini Bauariaeque ducis, Principis no-
stri electoris. Fridericus Saxonum dux Princeps Elector. Ioannes frater eius Saxoniae dux.
Georgius dux Saxoniae. Item dux Magnopolitanus. Dux Brunswicensis. Dux Luneburgen-
sis. Dux Iuliacensis. Comes Hassonum, & multi alii principes, duces & comites, quorum
non obseruauimus nomina. Venientes ad Arnhom * statim oppidani se regi tradiderunt, per-
culsique metu Sycambri omnes in deditioem Regi Maximiliano iurauerunt. Sed & dux
ipse Gelensium conditiones regias acceptauit, & reddita est pax in terra hominibus diu-
tius interrupta. Die uero Iulii 28. reuersus ad Coloniae Rex vna cum principibus, eodem
quo exierat ordine & apparatu intrauit. Postera die omnes per totam Coloniae pulsaba-
tur campana in multam horam, pacis & concordiae congratulationis causa. Haec sunt eu-
tuis acta Sycambri, quorum te nolui latere seriem. Sunt autem complures qui non cre-
dant seruatiuros Regi promissa Sycambros, propterea quod sit gens facile iuramenta con-
temnens, & semper ad noua promptula nimis. Inter Archiepiscopum uero & ciues Colo-
nienfes, adhuc non constat aliqua concordia facta, quamuis pluries fuerit tentata. Haec
sunt Rogeri quae hac uice nobis scribenda uidebantur. Nos etiam propediem literas ipsas
Neometim subsequemur. Vale & ora pro nobis. E Colonia 29. die mensis Iulii Anno
Christianorum 1505.

XXX.

IOAN. TRITHE. AB. SPANHEMEN. IOANNI CAPELLE
rio mathematico S.

DIes iam instant mei a Colonia recessus, quo circa si venire ad nos piget, vale. Hodie
mane serenissimus princeps meus Ioachim Marchio Brandenburgensium Colo-
niam exiit, per Westphaliam & Saxoniam reuersurus in sua. Quem ego post triduum subse-
cuturus sum expeditis prius in Cancellaria regia quibusdam literis & negotiis personam
meam concernentibus. Rogamus itaque si fieri potest, ut priusquam hinc abeamus, ad
huc semel nos inuisis, quatenus nos mutuo ualedicere in charitate fraterna possim, ma-
xime cum sciamus minime, an deinceps unquam nos mutuo uidebimus in carnali uisione.
Sum enim iturus in Marchiam Brandenburgensium, incertus omnino de reditu, propterea
vel maxime, quod contumeliis & uulorum grauius nimium offensus redire ad Spanheim non
facile me sciam posse persuaderi: quamuis si uelle in promptu essent complures, qui has contu-
melias insigni uindicta uindicarent. Ego uero mihi dudum persuasi praecipis obediendi
dominicis, & iniurias non esse uindicandas: quin illud Apostolis dictum a Domino Iesu
potius imitabor: *si uos in una ciuitate persecuti fuerint, fugite in aliam.* Maior enim cura nobis
habenda est de anima quam de corpore, secundum quam ad imaginem Dei facti sumus. Dicit namque
S. Ioannes Episcopus: *Si animam negligamus, nec corpus saluare poterimus.* Non enim anima
est quam

Matth. 10.
Anima pluri-
us facienda
est quam
corpus.

quasi non sentientes cum naui ducuntur ad terminum quo fuerat nauigandum: ita & nos
 ò philibē, siue vigilantes siue dormientes, siue iacentes siue ambulantes, siue denique volentes,
 per momenta temporū singula quotidie ad finem ducimur nō cogitantes. Spes nobis
 pollicemur inanes & deceptione plenas, cū viuere in annos plurimos, necessario tamen ali-
 quando morituri, cogitamus. Quid enim si multo vixerimus tēpore, necessario tamen ali-
 quando moriemur? Inter eum qui triginta vixerit annos, & illum qui centum, postquam idē
 finis viuendi aduenerit irrefragabilis mortis, dic mihi ò Philobie, cuius meliorem credis esse
 conditionem? Ambo nati fuerunt ambo vixerunt, licet non paribus annis, ambo mor-
 tui sunt. An non legisti senarium Menandri dicentis:

ὁ γὰρ φίλος βίβει δὲ θνήσκει σὺν ἡμῶν.

Quem enim diligit Deus, moritur iuuenis.

Mors hominum salix (Boetius ait) que se nec dulcibus annis

Inferit, & maestis sepe vocata venit.

Duo sunt quæ mortē in senibus frequenter reddunt excessū iuuenum infeliciorem.

*Duo sunt
 qua mortē
 in senibus
 faciunt acce-
 lam.*

Alterum est q̄ moriens senex grauiore peccatorum onere proficiscitur: iuuenis vero tāto
 minus peccare potuit, quāto breuiori tempore vixit. Nam, vt Seneca dicit, inquietam no-
 bis vitam facimus metu mortis, & tanta est hominum dementia, vt quodam timore mor-
 tis cogantur ad mortē. Nihil ergo refert quo tempore moriamur, sed summo opere curan-
 dum est, vt bene mori contingat. Bene autem moriemur si bene vixerimus, non secundū
 carnem ambulantes, sed secundum spiritum. Dicit enim sanctus Apostolus: *Προσπατε ἀε-
 πτω ὀψῆ, καὶ ἐπιθυμίας καρδίας ἐν ἡμῖν τὸ καταυψῆ. Spiritu ambulemus, & desideria carnis non persequemur.*
 Quocirca deseramus omnia quæ in mundo sunt, nihil plulquam ad sustentationē corpo-
 ris necessarium est, & hoc ipsum vix extremum quærētes, vt liberi & expediti finem nostrū
 quotidie imminentem expectare valeamus. Tacitis enim senescimus annis, & nobis etiā
 crescentibus vita paulatim decrescit. Infantiam amifimus, deinde pueritiā, deinde perit et
 adolescentia. Iuuentus quoq; velociter transiit, & quicquid tran sit vitæ nostræ tempus
 torum perit, nec reuocari pot. Quod reliquū est temporis, nec vlla certitudo est, nec substi-
 stendi momentum, quin & hunc ipsum quē agimus diem cum morte diuidimus. Ad quid
 ergo homines, cū se nō ignorent esse mortales, tātopere colligendis perituris diuitiis incū-
 bunt, quas morientes auferre secū non posse sciunt? Natura paucis pot esse contra, quia
 mediū diligēs horret extrema, sicut pulchre prudenterq; in carmine grac^o Pallades dixit:

ἢ μέσους γὰρ ἀεισπον, ἰστέον ἢ πρὸ ἀπὸ τῶν ἄκρων

Κινδύνας ἰστέον, ἢ χαλεπὸν ἰβέρον ἔχουσι.

*Mediocritas enim optimum quid, quoniam summa quidem apta sunt pericula inducere, extre-
 ma vero contumeliam habent.* Eruamus ergo mentes nostras à cunctis mundi cupiditatibus,
 & deseramus viam perditionis & fraudis, vt quanto iam annis in se neceūtem vergentibus
 appropinquare cernimus illum diem, quo sit necessario ex hac vita migrandū, cogitamus
 q̄ puri discedamus, q̄ innocentes ad iudicium veniamus. Nec imitemur illos qui scelerib^o
 assueti, iam deficiētib^o corporis viribus, cum se hinc breui transiuros recordari debuif-
 sent, grauioribus se peccatis immergunt, vt qui in iuuentute fuerant lasciuī, senes iam non
 immerito dicantur furiosi. Excutiat à se omnem colligationē mundi, carnis & diaboli v.
 nusquisq; dum sibi licet, dum adest facultas, seq; ad Deum tota mente conuertat, vt illum
 diem securus valeat expectare, in quo vitam exuer præsentem, & aliam assumet. Ante se-
 neceūtem curet vt bene viuat. In senectute vt bene moriatur. Vale semper de sine sollici-
 tus. Ex Colonia 31. die Iulii mensis. Anno 1505.

XXXI.

IOANNES TRIT. ABBAS SPAN. ROGERIO
 Sycambro S.

SCIAS velim Rogeri charissime, Serenissimū principē Ioachim Brandenburgensium
 Marchionē precibus obtinuisse à Clarissimo principe nostro Philippo Comite Palati-
 no, me cōsentiente, vt eum sequar in Marchiā aliquanto ibidē tēpore mansurus. Ab annis
 enim quatuor desiderū nostri habens, creberrimis me literis & nuntiis sollicitauit, cupiēs
 me in suo regno secum aliquandiu habere. Princeps namque iuuenis est, annum ætatis æ-
 gens vicefimum secundū, literis competenter institutus, ingenio multum valens, & qui
 maximum ad studiū literarum habeat affectum. Hactenus autem fieri commode non po-
 tuit, vt me tanto absentarem tempore à monasterio meo, sed nunc æmulorum inui-
 dia causam dedit, qua me non minus hilariter q̄ libenter absentare quantūlibet possum
 ire in

Trithe...

Opera
 Historia